

Tiekartta työvoiman toimialoitaisen ja alueellisen saatavuuden varmistamiseksi - majoitus-, ravitsemis- ja matkailupalvelut -toimialaryhmä

Aika tiistai 1.3.2022 klo 14.00 – 15.30

Paikka Microsoft Teams -kokous

Osallistujat Johanna Alatalo, TEM
Kirsi Heinivirta, JOTPA
Katri Jakosuo, MaRa
Joel Kettula, Sure
Liisa Larja, TEM
Pirjo Larm, TEM, sihteeri
Juho Peltonen, TEM
Elina Pylkkänen, TEM, pj.
Pirkka Salo, SY
Heini Wink, JHL

Estyneet Raimo Hoikkala, Pam
Eveliina Svinhufvud, MaRa
Hanna Sääntti, TEM
Tuomas Ylitälo, Palta

Muistio

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Elina Pylkkänen avasi kokouksen ja kertoi, että tänään TEM esittelee analyyseja työvoimatilanteesta, kohtaannosta ja kannusteista.

2. TEM alustukset

Työmarkkinoiden kohtaanto Suomessa, Liisa Larja

- Kohtaanto on heikentynyt, työvoimapula on pahentunut
- 39 % työttömistä on pitkäaikaistyöttömiä
- Työpaikat ovat nykyään pidempään avoimena
- Joka toinen työvoimaa etsinyt yritys on kokenut ongelmia rekrytoinnissa
- Työpaikan vaihtaminen on lisääntynyt

- Lomautusaalto näkyy työllisten siirtyminä työvoiman ulkopuolelle
- Siirtymät työttömyydestä työllisyyteen ovat kasvussa
- Kohtaannon heikentyminen ei ehkä ole tilapäistä, koska työttömyys näyttää rakenteellistuvan ("hystereesi")
- OECD vertailussa Suomessa on Ruotsia enemmän kohtaanto-ongelmia ja kysyntä painottuu vahvemmin korkeakoulutettuun työvoimaan
- Työvoiman liikkuvuus on Suomessa vähäisempää kuin muissa Pohjoismaissa

Kooste kaikkien toimialojen työllisyydestä yhteensä, Juho Peltonen

- Suurimmat toimialaryhmät tällä luokittelulla ovat 2) Liiketoiminta ja hallinto sekä 6) Rakennettu ympäristö
- Työllisyyden kehitys on eriytynyt toimialaryhmien välillä, suurin työllisyyden kasvu on sote-alalla
- Enintään perusasteen varassa olevien osuus työllisistä laskee Suomessa
- Uusimaa on täysin omassa kastissaan työllisten nettomuutossa muihin maakuntiin nähden, muista maakunnista ainoastaan Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi ovat muuttovoitollisia työllisten osalta
- Ulkomailta Suomeen muutetaan töihin etenkin rakennetun ympäristön toimialalle

Majoitus-, ravitsemis- ja matkailupalvelut: työllisyys ja työvoiman alueellinen liikkuvuus, Juho Peltonen

- Toimialan suurimmat ammattiryhmät ovat työntekijätason töissä
- Toimialalla on suhteellisesti eniten työllisyyttä Lapissa
- MaRaMa-alojen työllisten osuus kaikista työllisistä kasvaa monessa maakunnassa
- Toimialalla on vähemmän korkeasti koulutettuja kuin Suomessa keskimäärin: 85 %:lla toimialan työllisistä on korkeintaan toisen asteen tutkinto
- Enintään perusasteen varassa olevien työllisten osuus on pysytellyt melko tasaisena viime vuosikymmenen ajan
- Uusimaa, Pirkanmaa ja Lappi ovat suurimpia muuttovoittajia toimialalla

Kohtaanto-ongelma ja kannustinloukut, Johanna Alatalo

- Keskimääräinen työllistymisveroaste vuoden 2021 lainsäädännöllä on 69 %
- Hajonta Suomessa on pieni eli on suuri joukko ihmisiä, joilla työllistymisveroaste on melko korkea – lähes 800.000 ihmistä käy työssä, vaikka työllistymisveroaste on 70 %
- Työttömiä, joilla työllistymisveroaste on 80 % - 70 %, on noin 50.000 – 170.000
- Ansiopäivärahaa saavilla on korkeammat työllistymisveroasteet kuin työmarkkinatukea saavilla (jos raja on 80 %, niin ansiopäivärahaa saavista 12,3 % on loukussa, työmarkkinatukea saavista 8,8 %)
- Ansiopäivärahaa saavilla keskeinen tekijä on ansiopäiväraha ja sen kesto, ei niinkään verotus (ehkä ylimmissä tulodesiileissä myös verotus)
- Työmarkkinatukea saavilla keskeisiä tekijöitä ovat asumistuki ja toimeentulotuki
- Mitä vähemmän/enemmän työnhakijoilla on työllistymisen esteitä, sitä paremmin/heikommin on kiinnittynyt työmarkkinoille ja sitä suurempi/pienempi rooli kannusteilla on kohtaanto-ongelmien ratkaisemisessa

Työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaanto toimialalla, Liisa Larja

- MaRaMa-aloilla on tällä hetkellä enemmän kohtaanto-ongelma kuin työvoimapula, mutta työttömyydessä suunta on alaspäin ja kohti työvoimapulaa
- Työvoiman saatavuusongelmat liittyvät pääosin osa-aikatyöpaikkojen täyttämiseen

- Uudellamaalla on jopa ylitarjontaa, maakunnissa osa-aikaisen työvoiman saatavuus on ongelmallista → miten sovittaa yhteen työnhakualueen laajentaminen ja osa-aikatyön ansiot?
- Ilman hakuammattia on jopa 80.000 työnhakijaa, joissa on paljon nuoria ilman ammattiin pätevöittävää koulutusta → työvoiman rekrytointia voisi kohdistaa tähän ryhmään

Keskustelu

- Yrityksillä on vaikeuksia vakinaistaa työntekijöitään sekä palkata heitä kokopäiväisiksi
- Moniosaajuus voisi olla ratkaisu osa-aikatyöhön → tarvitaan ammatillista koulutusta
- Työnhakualueen laajennus edellyttää suurimmassa osassa Suomea omaa autoa, koska ei ole riittäviä joukkoliikenneyhteyksiä

3. Seuraava kokous

Tiistaina 15.3.2022 klo 14.00 – 15.30, jolloin keskitytään kohtaanto-ongelmaan liittyviin toimenpiteisiin. Kaikkien tulee miettiä jo etukäteen ehdotuksiaan, tarkempi ohjeistus tulee ensi viikolla.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.